

Motion till riksdagen 2023/24:2688

av **Martin Kinnunen m.fl. (SD)**

Sveriges självständighet i Bryssel

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka det direkta folkliga inflytandet kring vårt medlemskap i EU och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatoriskt väckande av talan vid EU-domstolen över lagstiftningsakter som riksdagen beslutat strider mot subsidiaritetsprincipen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sveriges medlemskap i EU bör främja svenska folkets långsiktiga intressen. Ett fundamentalt sådant intresse är att bevara Sveriges självbestämmande och folkstyre för framtida generationer. Vårt beslut som avlövar riksdagen befogenheter och behörigheter genom maktöverlåtelse till EU begränsar vår självständighet och vårt folks möjlighet att utkräva ansvar i val, och därmed vår demokratiska rätt att ändra Sveriges politiska riktning. Det bör därför vara en grundläggande tanke att begränsa all maktöverföring till EU med mindre det är uppenbart positivt för Sverige, på kort sikt och lång sikt.

Öka folkförankringen kring vårt medlemskap i EU

Medlemskapet i EU påverkar hela det svenska samhället på sätt som få kunde ana vid EU-inträdet 1995. Alla delar av den offentliga förvaltningen, alla nivåer, liksom privata företag och individer, påverkas av lagstiftning som föreslagits av EU-kommissionen och röstas igenom av ministerrådet och EU-parlamentet. Trots det har svenska folket endast i begränsad utsträckning engagerats i frågan om EU:s fortsatta utveckling och vårt medlemskap i unionen. Sverige folkomröstade visserligen om att gå med i EU i november 1994, men till skillnad från flera andra länder tillfrågades inte allmänheten

när det gällde vare sig Amsterdamavtalet 1997, Niceavtalet 2001, EU-konstitutionen 2004 eller Lissabonavtalet 2007.

Samtidigt är det viktigt att beakta att en stark svensk röst i EU underbyggs av ett folkligt stöd för den politik som regeringen driver i relation till EU. En svensk regerings förhandlingsposition i förhållande till övriga medlemsstater och EU-institutionerna skulle stärkas ifall det var tydligt att Sverige kunde lägga in ett veto i ett ärende som inte var ordentligt förankrat hos folket.

I dagsläget finns endast begränsade bestämmelser kring förankring av större EU-reformer i regeringsformen. Av 10 kap. 6 § regeringsformen framgår exempelvis att riksdagen inom ramen för EU-samarbetet kan överlåta beslutanderätt som inte rör principerna för statskicket, och att så kan ske om minst tre fjärdedelar av de röstande och mer än hälften av riksdagens ledamöter röstar för det. Detta kan också ske i den ordning som gäller för stiftande av grundlag, alltså två riksdagsbeslut med mellanliggande ordinarie riksdagsval.

En utvecklad och utvidgad variant av detta förfarande, eller en modell med folkomröstningar, bör utredas i syfte att förbättra folkförankringen kring vårt medlemskap i EU.

Regeringen bör väcka talan vid EU-domstolen oftare

Av art. 5 i fördraget om Europeiska unionen (EUF) framgår bland annat principen om subsidiaritet. Enligt subsidiaritetsprincipen skall unionen på de områden där den inte har exklusiv befogenhet vidtaga en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, vare sig på central nivå eller på regional och lokal nivå, och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå.

Som en följd av denna bestämmelse görs regelmässigt så kallade subsidiaritetsprövningar i riksdagens utskott, varigenom riksdagen får möjlighet att uttala huruvida ett förslag till lagstiftningsakt är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Över tusen sådana prövningar har gjorts sedan systemet infördes, och uppåt tio procent av fallen har föranlett riksdagen att rikta ett så kallat motiverat yttrande till EU om att subsidiaritetsprincipen kränkts.

Av art. 263 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) framgår bland annat att Europeiska unionens domstol, EU-domstolen, skall granska lagenligheten av lagstiftningsakter. För detta ändamål skall domstolen vara behörig att pröva talan som väcks av en medlemsstat rörande bristande behörighet, åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, åsidosättande av fördragen eller av någon rättsregel som gäller deras tillämpning eller rörande maktmissbruk.

Sverige har sedan vårt inträde i unionen aldrig någonsin begagnat sig av möjligheten att väcka talan vid EU-domstolen, ens i de fall då riksdagen ansett att subsidiaritetsprincipen kränkts. Det finns inget hinder i EU-rätten eller i svensk rätt för regeringen att göra detta, och underlåtenheten därtill kan snarast verka uppmuntrande för de intressen som vill begränsa Sveriges självbestämmande. Regeringen bör därför alltid, såvida inte det är uppenbart obehövt, väcka talan vid EU-domstolen när subsidiaritetsprincipen kränkts.

Martin Kinnunen (SD)

Ludvig Aspling (SD)

Leonid Yurkovskiy (SD)

Martin Westmont (SD)